

Libuše Homerová, Třeboňský archivář Antonín Markus a historik umění Zdeněk Wirth – rozbor a výběrová edice vzájemné korespondence, diplomová práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2013.

Posudek oponenta

Diplomová práce Libuše Homerové se věnuje problematice vztahu dvou významných představitelů českého kulturního života první a z části i druhé poloviny 20. století, třeboňského archiváře Antonína Markuse a historika umění Zdeňka Wirtha. Hlavním autorčiným záměrem přitom je rozbor a ediční zpracování jejich vzájemné korespondence trvající téměř půl století.

Dvousvazková diplomová práce o celkovém rozsahu 414 stran je rozčleněna do dvanácti kapitol, z nichž nejobjemnější část tvoří výběrová edice korespondence zmíněných osobností. Samotný text diplomové práce je oproti edici samozřejmě mnohem stručnější. Úvodní obecné pojednání se věnuje korespondenci jako předmětu badatelského zájmu a podává přehled autorů a jejich prací, které se věnovaly či věnují edičnímu zpracování korespondence různých osobností. Je škoda, že se autorka podrobněji nezabývala postupem jednotlivých editorů ve svém výběru edic a spokojila se pouze s jejich výčtem. V druhé kapitole vypisuje použité prameny a literaturu, z nichž čerpá. Třetí a čtvrtá kapitola je věnována biografiím obou protagonistů, přičemž medailon Antonína Markuse vychází z autorčiny bakalářské práce a archivního výzkumu, který jí předcházel. Pátá kapitola rozebírá editovanou část korespondence, která je součástí osobních fondů uložených ve Státním oblastním archivu v Třeboni (v případě Antonína Markuse) a v Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky (v případě Zdeňka Wirtha), a to z hlediska dochovanosti a množství, druhové skladby, frekvence a vnější podoby jednotlivých dokumentů. Tento rozbor doplňuje velmi cenná analýza hlavních témat korespondence, která odpovídá zejména odbornému zaměření obou pisatelů a poskytuje tak i přínosný vhled na řadu dobových problémů. Pro větší přehlednost ji autorka rozdělila do šesti časových úseků vymezenými významnými událostmi dobovými či osobními. V práci postrádám závěrečné shrnutí nejen této kapitoly, ale i celého textu diplomové práce.

Nejrozsáhlejší část diplomové práce – výběrová edice korespondence – obsahuje 225 dokumentů z let 1911–1959. Každý editovaný dokument je opatřen pořadovým číslem, datací a registrem. Poté následuje transkribovaná písemnost a nakonec je připojen údaj o místě uložení. Plná citace o uložení je v případě fondu A. Markuse uvedena pouze u prvního dokumentu, dále autorka používá pouze zkratky, ze které nevyplývá, o jaká konkrétní inventární čísla, signatury a kartony jde. U nečíslované pozůstalosti Z. Wirtha však v celé edici uvádí neměnný plný odkaz, který je vlastně zbytečný. Dostatek informací přináší poznámkový aparát ve formě poznámek pod čarou, jejichž jednotnou řadu autorka užívá jak ve vlastním textu diplomové práce, tak v edici.

Na ni navazuje kvalitně zpracovaná ediční poznámka, seznam zkratk a jmenný rejstřík. Součástí diplomové práce je seznam pramenů a použité literatury, doplňují ji vhodně vybrané obrazové přílohy (celkem 19 kusů).

Kvalitu práce poněkud snižuje nedostatečná jazyková korektura textu, která by odstranila překlepy a chyby zejména v interpunkci, zatímco edice je připravena s mnohem

větší pečlivostí. Je zřejmé, že autorka se do poslední chvíle soustředila na co nejúplnější zpracování a aktualizaci poznámkového aparátu edice a neměla čas na přehlédnutí textu. V něm upozorňuji na nepřesnosti v poznámce 29, kde se jedná o autora Ivana Šedivého, nikoli Bedřicha Šedivého. V případě Korespondence T. G. Masaryk – staročeši, byly editorkami H. Kokešová a V. Quagliatová, J. Bílek se pouze podílel na úvodní studii. Nejnovějším svazkem v této řadě pak je Eva BROKLOVÁ – Vlasta QUAGLIATOVÁ, Korespondence T. G. Masaryk – Antonín Švehla, Praha 2012.

Vlastní edice je pečlivě zpracovaná, zcela dostačující je též ediční poznámka. U názvů periodik a časopisů bych doporučovala sjednocení psaní názvů dle současné pravopisné normy, např. Český svět (nikoli Český Svět), Památky archeologické (nikoli Památky Archeologické) a také odstranění uvozovek v názvech periodik (např. Čas, Tribuna).

Přestože mám k práci zmíněné výhrady, z nichž za nejzávažnější považuji chybějící závěr, pokládám diplomovou práci Libuše Homerové za dobře zpracovanou a zejména vzhledem k rozsahu a náročnosti připravené edice ji navrhuji klasifikovat jako výbornou.

Helena Kokešová

Praha, 29. 1. 2013

PhDr. Helena Kokešová, Ph.D.